

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
În străinătate 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaj
Intemeietori: † **Al. Lupeanu-Melin** și **Iuliu Maior**
Director, **IULIU MAIOR** Redactor, **SEVER BARBU**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Jertfă pentru obște

Viața noastră, așa cum o trăim noi mai ușoară, mai bună, mai fericită, este rodul unor jertfe îndelungate, rodul jertfei oamenilor de bine. În totdeauna au fost astfel de oameni buni la inimă și cu suflet mare, cari și-au jertfit întreaga lor viață pentru binele și fericirea semenilor lor. Și acestor oameni trebuie să le aducem recunoștința noastră pentru toate lucrurile bune și frumoase de cari ne folosim azi. Lor le putem mulțumi pentru că avem cărți bune, gazete, mașini de tot felul, cari ușurează munca și viața, leacuri minunate și mântuitoare de boală. Tot ce avem azi s'a clădit din jertfele uriașe și renunțările acestor oameni minunați.

Dar nu numai oamenii mari și învățați pot și trebuie să jertfească pentru binele altora, ci fiecare din noi poate și trebuie să facă acest lucru. Fiecare om după priceperea și puterea lui trebuie să aducă jertfă pentru binele tuturor, pentru obște.

Nu mă gândesc la jertfa la care ne obligă legile. Mă gândesc la jertfa la care ne obligă sufletul nostru românesc și creștinesc.

Mă gândesc că în fiecare comună câte lucruri frumoase creștinești și românești s'ar putea înfăptui, dacă am aduce puțină jertfă pentru binele satului.

Aproape în fiecare sat sunt societăți culturale cum este „Agru”, „Astra” și altele, cari se străduiesc să lumineze poporul cu învățăminte bune și folositoare. Dar pentru că strădanțiile acestor societăți culturale să poată da roade, se cere puțină jertfă și de la țărani.

Numai jertfa preotului și învățătorului, — cari stau în fruntea acestor societăți, — nu poate da rod. Roadele numai așa se pot culege dacă la jertfa preotului și învățătorului se adaugă și jertfa țărănilor. Numai din împletirea acestor jertfe pot ieși roade frumoase.

Dacă țărani din toate satele noastre ar înțelege acest lucru, în scurtă vreme, s'ar schimba fața satelor. N'am avea în sat numai cârciumă. Am avea biblioteci sătești, cor bisericesc, fanfară, trupă de teatru sătesc, așa cum avem în unele sate, unde țărani cuminți și înțelepți au ascultat îndemnul preotului și învățătorului de-a aduce jertfă prin munca lor pentru ridicarea satului.

Și dacă este adevărat că încă suntem departe de-a avea cor bisericesc, fanfară, bibliotecă, trupă de teatru în fiecare sat, este pentru că nu se aduce jertfă pentru obște de către țărani tuturor satelor.

Ar trebui să citim prin gazete, în fiecare zi, că prin satele noastre s'au jucat piese de teatru, că a cântat corul, fanfara.

Ne este, însă, dat cam rar, să citim astfel de vești îmbucurătoare. Mai des auzim preoți și învățători satelor jeluindu-se că nu pot lucra cu societățile culturale din cauza că nu sunt ajutați de țărani prin puțină jertfă din partea lor.

Și nu-i mirare că preoșimea și învățătorimea se jeluiește. Căci, în unele sate, când face apel preotul și învățătorul la tinerii din sat pentru a face teatru cu prilejul prinderii postului ori a praznicelor, apoi acest apel numai mângâiere și bucurie nu le aduce.

Tinerii din sat, în loc să dea ascultare glasului lor de chemare, răspund că nu pot lăsa lucrurile lor pentru a pierde vremea cu teatru.

Și chiar dacă se adună cu mare greu, și atunci pun preotului o mulțime de piedeci. Se mână între ei, se lasă pentru toate nimicurile, iar la sfârșit cer ca venitul să se împartă între ei sau să li-se dea ca alădămaș.

Cam așa se petrec lucrurile cu teatrul nostru sătesc în unele sate. Și tot cam așa se petrec și când li vorba de făcut o bibliotecă, un cor, o fanfară.

Rdul vine de acolo că nu toți țărani noștri sunt deprinși să aducă jertfă pentru obște.

Dacă ar avea toți această deprindere, în toate satele, atunci în unele sate nu le-ar veni cu greutate să jertfească câteva ceasuri pe săptămână cu probele, să jertfească pentru binele obștei vremea care tot o petrec fără lucru, fie la cârciuma satului, fie în povești. Nici nu s'ar bucura să împartă între ei banii câștigați cu jucarea unei piese de teatru.

Atunci ar pricepe că din jertfa lor, — destul de mică, — ar trage folos toți sătenii din sat, cărora le-ar da prilejul să petreacă câteva ceasuri plăcute, vădând o piesă bună din care pot învăța multe lucruri bune; ba ar trage folos și biserica; niște bani pentru un rând de odăjdii bisericești, pentru un prapore sau pentru cumpărarea altor lucruri trebuincioase bisericii.

Trebuie, prin urmare ca din toate satele noastre să se deprindă a aduce jertfă pentru obște, așa cum aduc țărani din satele unde s'au înființat biblioteci, fanfara, coruri, trupe de teatru sătesc. Prin această jertfă se va schimba cu desăvârșire fața satelor și a țării. Numai jertfa preotului și învățătorului nu este îndestulătoare pentru ridicarea satului. La jertfa lor trebuie adăugată și jertfa sătenilor din toate satele noastre. Din această împletire a jertfelor vom ajunge la felul spre care năzuiește M. S. Regele, de-a ridica satul țărănesc la o bună stare culturală.

Genu Suciu

Scrisoare din Roma, Dec. 1938

I. P. S. Iuliu Hossu
și

Clericii români din Roma

I. P. S. Iuliu Hossu al Clujului, aflându-se la Roma în luna Dec. 1938, în ziua de 11 Dec. — Duminică sf. Strămoși — a avut hirotoniți de preot și de diacon, iar în ziua de 12 Dec., a vizitat Colegiul de Propaganda Fide, unde P. S. și-a făcut studiile filozofice și teologice, când era teolog la Roma.

Dintre alumnii Colegiului Român au fost hirotoniți: Augustin Prunduș, preot; Vasile Aștilean, diacon; Simion Felecan, lector. (Toți din dieceza Clujului). Iar din Colegiul de Propaganda Fide au fost hirotoniți: Alexandra Todea, clerical nostru de la Blaj, subdiacon și diacon; I. Melk, egiptean de ritul Coptic, diacon.

În ziua următoare — 12 Dec. — P. S. Hossu fiind la Colegiul de Propaganda Fide, clerical Todea a ținut un discurs în limba italiană în fața alor 230 teologi, aparținând la 37 națiuni, pe care li redăm în cele ce urmează:

Excelență!

Mă simțesc într'adevăr mulțumit, onorat și plin de bucurie, de a Vă adresa câteva cuvinte aici în Colegiul de Propaganda Fide, față de care P. S. Voastră aveți o dragoste specială, pentru că acest Seminar V'a educat mintea și sufletul în vederea apostolatului de pe platourile României, iar azi e mândru că Vă poate saluta între zidurile sale.

P. S. Voastră, veniți la Roma și la Colegiul de Propaganda Fide, totdeauna plin de viață. De data aceasta ne-ați dat și nouă — la doi clerici — putere spirituală prin conferirea diaconatului, pentru care lucru Vă mulțumim din suflet, căci fără îndolală a fost și este pentru noi o mare mângâiere de a ne fi

putut da cu totul lui Isus prin punerea mânilor unul ex-alumn de al Colegiului nostru de Propaganda Fide și fin al României. În semn de recunoștință permiteți-mi de a arăta, aici în mijlocul familiei propagandistice, două mari calități ale P. S. Voastre. Și anume:

a) Metodul P. S. Voastre în câmpul de apostolat, știind uni într'un mod minunat *naționalismul românesc și catolicismul* ce cuprinde lumea întreagă: cauza pentru care sunteți iubit atât de *Români* cât și de *Romani* — Roma catolică.

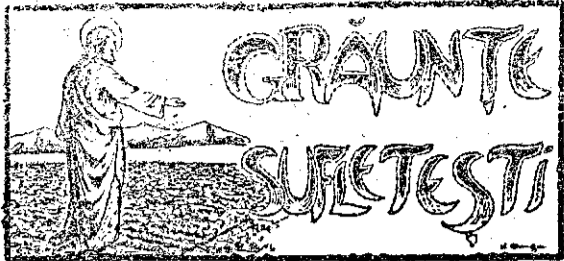
b) În al doilea rând cred că nu ofensez modestia P. S. Voastre, făcând o paralelă — comparatie — între P. S. V. și sf. Părinte Plus XI. Căci după cum sf. Părinte, episcopul Bisericii universale e numit „papa misiunilor“, papa care se interesează de toate diecezele, tot așa P. S. Voastră sunteți cunoscut în România sub denumirea de „Episcopul vizitațiilor canonice“, pentru că ați purtat lumina lui Hristos prin Idelle sf. Pavel — caracteristica predicării I. P. S. Voastre — în fiecare parohie din dieceza Clujului.

În sfârșit, Excelență, în calitate de Episcop Român și ex-alumn al Colegiului de Propagandă, faceți ca țara noastră să nu piardă niciodată legăturile cu acest sfânt câmin care este Propaganda Fide. Așa că am fi foarte mulțumiți că pe lângă alumnii ce vor veni la Colegiul Român, cel puțin unul să vie în fiecare an și la Colegiul de Propaganda Fide, să continue tradițiile glorioșilor înaintași alături de celelalte neamuri.

În acest fel închei zicându-Vă „la mulți ani“ și cântându-Vă cu toții — 37 națiuni — cântecul stau în jurul P. S. Voastre: „*Vivat, vivat, vivat! multos annos el optamus: felix prosper vivat*“. = „Să trăiască, să trăiască! Îi dorim să trăiască mulți ani fericiți și norocoși“ (Aplauze puternice) —

Așa a grăit clerical Todea. Și mult adevăr a mai spus. Apoi I. P. S. Hossu a plecat, lăsând o impresie foarte bună în ochii tuturor națiunilor din Colegiul de Propaganda Fide.

Cronicar

7. Blândețea

„*Învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima*“, zice Mântuitorul nostru Isus Hristos la Mateiu 11, 29. Și dacă cetim cu băgare de seamă evanghelia, aflăm de fapt că toată viața lui Isus n'a fost decât o pildă neîntreruptă de blândețe. Să ne aducem numai aminte de zilele sale din urmă: Era în grădina Getsemani și aștepta clipita în care »Fiul omului se va da în mâinile cărturarilor«. Bine știa că Iuda era numai o unealtă a fariseilor, și-l putea nimici într'o clipită, ba putea să cheme într'ajutorul său mai multe legiuni de ingeri. El însă nu numai că n'o face aceasta, ci își întinde obrazul spre sărutare și-l întâmpină cu cuvintele blânde: »Prietene, pentru ce ai venit?« Iar mai târziu, pe lemnul crucii, văzându-se spânzurat între ceriuri și pământ, nu-și răzbună, ci, chiar și când dușmanii în loc de apă de beut îi întind oțet, se roagă zicând: »Doamne, iartă-le lor, că nu știu ce fac!« Poate-se o mai strălucită pildă de blândețe?

Să nu ne mirăm apoi, dacă aflăm și la stinți atâtea pilde de blândețe. Fericitul Clemente Hofbauer cerșea la anul 1800 într'o cărciumă din Varșovia milă pentru orfani. Un cărțaș-l-a scu-pat în față. Fericitul și-a scos batista, s'a șters cu ea pe față și a zis: »Domnule, asta mi-a sunat mie, da' acum ceva și pentru bieții orfani«. Purtarea fericitului într'atâta l-a mișcat pe acel cărțaș, încât s'a sculat dela masă, i-a sărutat mâna, i-a dat toți banii căți i-avea la sine, iară în cealaltă zi s'a

dus la el și a făcut o mărturisire generală, pocăindu-se din tot sufletul. Sfântul Francisc Xaveriu, apostolul Inzilor, a fost bătut cu pietri până predica; el însă nu s'a sinchisit chiar de loc, ci a predicat mai departe. Văzând păgânii această pildă de blândețe, au venit să-l asculte tot mai mulți.

Așa să fim și noi, dragi cetitori, să ne luptăm din toate puterile noastre împotriva patimei mâniei, care atâta stricăciune a adus în lume. Înțelepciunea poporului nostru încă ne spune, că cu o lingură de miere mai multe muște putem prinde decât cu un butoiu de oțet.

Pe lângă virtutea blândeței să ne nizuim însă a ne câștiga și pe surorile ei dulci, cari sunt *îndelungă răbdarea și duhul păcii*.

Îndelungă răbdare să avem mai cu seamă în boale și năcazuri, în recădere în păcate și la munca de toate zilele. În astfel de cazuri să nu ne supărăm prea tare și nici să nu ne plângem prea mult. Să urmăm și în privința aceasta pilda Mântuitorului nostru și să ne uităm că durerile ce ni-le trimite Dumnezeu sunt de cele mai multe ori o încercare a noastră. Atât de minunat sfatul ne dă în privința aceasta sfântul Ioan Gurădeaur când zice: »Ori vrei, ori nu vrei, de suferit trebuie să suferi. Dacă suferi bucuros, vei câștiga foarte mult; iar dacă nu suferi bucuros, durerea și suferința ta nu numai că nu se micșorează, ci dimpotrivă se mărește.

Duhul păcii ne lipsește apoi nouă astăzi mai mult. Ori nu vedeți, câte certe și neînțelegeri sunt în toate satele și orașele noastre, între neamuri de aproape, ba chiar și între cele două biserici românești? Zănia o samână între noi diavolul, dușmanul nostru cel de moarte, și din nefericire află la noi pământ bun și mânos. Măcarcă nici când nu am avut mai mare lipsă de duhul păcii ca tocmai în zilele noastre. Tot al doilea treilea cuvânt al

Foia „UNIRII POPORULUI“

Lăudați pe Domnul!

Lăudați toți pe pământ
Pe Domnul din ceriul sfânt
Lăudați-l mic și mare,
Bătrâni, tineri și fecioare.

Lăudați neincetat
Pe cerescul împărat
Ce revărsă darul lui
Pe fața pământului.

El poartă norii în vânt
Și dă ploaie pe pământ,
El ne dă belșug în grâne
Ca noi toți să avem pâine.

Doamne, grijește de noi
Și ne scapă din nevoi!
Deci cu toți să-l laudăm
Și Lui să ne închinăm.

Călător

Călător pe drumul mare
Ce duce mereu la vale,
Călător ce merge mereu
Tot către sfârșitul tău;

Călător către apus
Ești pe cale cu Isus?
Ai pe Domnul lângă tine,
Ori te duci așa-n neștire?

Călătorule, tu știi
Că, mergând pe căi pustii,
Pierzi ce nu mai poți afla
Pierzi pe veci mântuirea.

Călător către apus
Vino, vino la Isus
Vino, nu întârzia,
Că-i cam scurtă viața!

Iacob Suciu

Viersuri la morți

— Din comuna Grid, jud. Făgăraș —

Ori-ce boală 'ndelungată
Tot are sfârșit odată,
Dar sfârșitul nu e bun,
Că e moartea, de comun.

Și eu de mult pățimesc
Viața mi-o chinuesc,
Tot crezând că voi scäpa
Și doar de vreun leac oiu da.

Leac nicăiri n'am găsit,
Iată moartea c'a venit,

Doctori n'am putut afla,
Boala a mi-o vindeca.

Doctorii și leacuri multe
N'au putut, ca să-mi ajute,
Numai moartea cea rea
Mi-a curmat viața mea.

De-ar arde poticele!)
Și leacurile din ele,
Nici un leac să nu rămăie,
Că nu mi-au fost bune mie.

Că ori unde am aflat
Fost-am gata și am plecat,
Mult am umblat, m'am cștat
Și de leac tot nu mi-am dat.

Nu știu, Doamne, ce-am făcut
De așa rău m'ai bătut,
Nu știu Doamne ce am greșit
De așa rău m'ai pedepsit.

Ori, maică, te-am supărat
Și pe min' m'ai blăstămat,
Ori poate te-am năcșjit
Și mie rău mi-ai gândit.

Ori așa mi-a fost destinul,
Nefericirea și chinul,

) Farmaciile.

Mântuitorului nostru era »Pace vouă«, iar noi urmăm pilda diavolului, care ne zice într'una: »Ceartă, zizanie, războiu vouă! Urmarea e că suntem năcăjiți, și nefericiți. Mai bucuros îl ascultăm însă pe dușmanul nostru veșnic, decât pe cel ce zice: *„Fericiti sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“*, pentru că așa e firea noastră, aplecată spre rele. Ei dar firea se poate și îndrepta, numai voință să fie. Aceasta însă, voința adecă, lipsește oamenilor de astăzi, iar această voință altfel nu ne-o putem câștiga decât urmând intru toate învățăturile bisericii.

Părintele Iuliu

Moartea unui preot vrednic

»Tristă colindă se cântă de Crăciun in satul și in casa aceasta...»

»Spus părintele Victor Aron în cuvântarea pe care a rostit-o la căpătâul preotului și colegiului său, Arion Peculea, care după rândulala lui Melchisedec și-a păstorit credincioșii săi, peste 30 de ani.

Intr'adevăr, tristă colindă și trist Crăciun s'a revărsat din plin — după voia celui de sus — asupra dreptcredincioșilor parohiei greco-catolice din fruntașa comună Sîlmeic. Părintele Arion Peculea, care a păstorit din anul 1906 parohia greco-catolică de aci, a trecut în lumea dreptilor, tocmai în ceasurile când credincioșii săi se pregăteau să-și primenească sălașurile, pentru a primi colindătorii, vestitori ai nașterii Domnului.

Reținut la pat timp de 2 luni, părintele Arion l-a dat, în ultimul timp, asigurări depline din partea doctorilor pământești, că se va face bine și că nu peste mult timp va putea să se prezinte, din nou, în sfântul altar, spre a servi lui Dumnezeu.

Iată însă că moartea nemiloasă, l-a răpit pe părintele Arion, tocmai în zilele când credincioșii săi se așteptau să prăznuiască cu veselie nașterea Mântuitorului și însănătoșirea venerabilului lor duhovnic.

Joi, 22 Decemvrie, pe la orele din miezul nopții, Părintele Arion Peculea a încercat să doarmă... La căpătâlu veghea credincioasă, ca în todeauna, buna tovarășe de viață, preoteasa Lucreția. După câteva clipe suferindul își ridică mâinile spre înălțime și cere ajutor, salvare și izbăvire, dar a fost cu neputință: sufletul său bun a trecut în caturile cu soare, lumină și verdețură... din împărăția cea fără de sfârșit.

Așa s'a stins unul din cei mai aleși slujitori ai altarului bisericii unite din Ardeal.

Ca unul care am fost găzduit cu toată dragostea în sânul acestei familii — unde am avut casă și masă în orice oră din zi și noapte — sunt în măsură să pot arăta, fără exagerare, virtuțile decedatului, cât și virtuțile aceleia care a rămas văduvită, mult stimată și buna doamnă preoteasă Lucreția, văstar din familia Mihalșenilor, vrednici slujitori la altarul Domnului din parohia Mihalșului și a Sîlmeicului.

Părintele Arion Peculea, nerânduindu-i Cel de sus copiii s'a străduț — după cât puterile l-au ajutat — să strângă în jurul său pe nepoții după frați și surori, cât și pe o seamă de credincioși ai parohiei, pe care îi încreștina, îi conuna și îi înfia... după datina creștină și străbună. Mulți săraci și mulți buni români au mâncat la masa popii Păculea și tot pe atâșia l-a încălzit în așternuturile sale.

În primul rând, părintele Arion își iubea Biserica și altarul său, mai presus de toate. În planul al doilea era grija pentru cei năpăstuiți de soarte, și abea pe planul al treilea punea preocupările de ordin gospodăresc și familiar. Dar cu toate că părțile materiale îi da o prea mică atenție, părintele Arion și-a asigurat și întemeiat o frumoasă și pliduitoare gospodărie și totdeauna o viață de cămin împăcată. Credincioasă, tovarășa de viață — în bucurii și necazuri — nemângălată preoteasă Lucreția, a fost minunată tovarășă de viață.

Așa se explică faptul că răposatul a fost însoțit pe dramul veșniciei de tot ce face satul și împrejurimea a avut mai bun și mai ales...

Un prea ales sobor de preoți, compus din SS. Lor: Victor Aron și Ion Isaicu protopopi, Nicolae Popa (Ocna Sibiului) N. Ghergăel (Sibiu), Ion Velicea (Șora Mică), Ion Oroș (Bradu), D. Barna (Hamba) s'au prezentat la ziua înmormântării din prima zi de Crăciun, ca să officieze slujba prohodului, în prezența unui mare număr de credincioși, atât dela parohia unită cât și dela cea ortodoxă și evanghelică.

În cuvântările pe care le-au rostit: — în numele bisericii Păr. Protopop Victor Aron; în numele comunei Di Ieronim Motoc notar; în numele școlii primare Di Ion Tatu învățător și student; în numele credincioșilor ortodocși Păr. Pavel Alisie și în numele poporului săsesc, di Iohann Löw, capelan, — s'au arătat din prisosință vrednicile felerțatului caracterizat — după vrednicie — ca cel mai ales slujitor al altarului din protopopiatul greco-catolic al Sibiului.

Toți cei de mai sus, cari au rostit cuvântările, n'au uitat să arete virtutea cinstei, corectitudinii și a dreptei judecăți, pe care a darmitul în Domnul a dovedit-o din plin, în toate împrejurările vieții.

Cu privire la viața sa vom aminti, printre altele: Părintele Arion Peculea s'a născut în anul 1881 în comuna Tăuți, din jud. Târnava Mică, din părinți țărani. Școala primară și-a făcut-o în satul natal, de unde a plecat la Biaș, pentru a continua liceul și teologia — pe ambele terminându-le cu succes.

În 1906 se căsătorește și este hirotonit intru preot și numit administrator parohial în comuna Sîlmeic, din jud. Sibiu, unde servește cu multă cinste și dragoste păstorească până la moarte, fiind apreciat ca unul dintre cei mai vrednici preoți pe care l-a avut biserică unită a Ardealului în anii de după unire.

Părintele Arion Peculea a murit, având pe plept decorația pe care l-a așezat-o nașla în urma martirajului suferit în epoca dela 1916—1918, când alături de alți preoți ardeleni a fost întemnițat la Șoproșu.

Fie-l memoria binecuvântată!

Nic. Nicoară-Dobârceanu

Ori așa mi-a fost ursat
Din leagăn pin' la mormânt.

Rămas bun, iubită maică
Pentru min'-inima-ți seacă,
Dumnezeu să-ți deie bine
Că mult m-ai iubit pe mine.

Multe nopți tu n'ai dormit
Făr' de mine ai grijit,
Dumnezeu să-ți răsplătească
Și viața și-o lungească.

Rămas bun tată iubit,
Că rămâi astăzi măhnit,
Dă-mi mâna să și-o sărut,
Că nu mi-i vedea mai mult.

Drag frate, scumpe surori,
Cari mă 'mpodobiți cu flori,
Dați-mi și voi azi iertare,
Că eu plec pe-a morții cale.

N'am ce face, soartea vrea
Din mijlocul vost mă ia
N'am ce face, soart'-a vrut,
Să nu ne vedem mai mult!

Neamuri scumpe, eu vă las
Și-mă duc, plec din necaz
Rămâneți cu Dumnezeu,
Eu plec la locașul meu.

Adio societate,
De tin' moartea mă desparte
Și de voi membrii iubiți,
Cari pe min' azi mă jeliți.

Soriora mea rămâi
Plângând lângă căpătâi,
Iatinde-ți mâna cea dreaptă
Și, din inimă, mă iartă.

Că știu, că te-am năcăjit,
Cu morbul m'am chinuit,
Că greu tare-am suferit
Și prea tinăr am murit.

Eu mă duc lume din tine
Cu dureri și cu suspine,
Colo'n locu fără chin,
Rămas bun, în veci Amin!

Calese de Valeriu Crișan,
preot în Șercala.

Colinda lui Ionuc

Se apropia Crăciunul. Zăpada cădea liniștit și se așternea ca o pătură albă, strălucitoare. De câteva zile începuse și frigul. Era pe înserate. Famil' se ridica din hoarne și ferestrele caselor se luminau.

Namă casa-lui Ilie luotrașul rămase în întunerec. Chiar și din horn famul țesea a

lene, în șuvițe subțiri și în răstimpuri. În lăuntru, pe un pat vechiu mâncat de vreme, pe pale goale zăcea Catrina, nevasta lui Ilie. De trei săptămâni a doborât-o boala la pat și abia de se mai poate ridica.

Și Ilie nu-l acasă. A plecat prin lume să câștige. Namă Ionuc, copilul de cinci anișori e gazdă. El e și mare și mic, și tare și slab. El își grijește și măicuța. Mai caută câte o uscătură pierdută, o cloșă dela vale, o așchie dela tăietorul vecinului și pune pe focul aproape stâns, care însă niciodată nu poate da o căldură de dăi Doamne.

Apoi îi mai aduce măicușii câte o oală de lapte, ori o îmbucătură de mâlai, ce îi trimite vre-o femele mloasă. Măicuța îl întreabă: »Tu mâncata-l, Ionuc?« și el cu lacrimi în ochi îi răspunde: »da, măicuța« deși, o, de multe ori nu băgase nimic în gură. Așa mic cam era, dar îi era tare dragă măicuța lui, și orice l-ar fi adus și l-ar fi dat, numai s'o vadă sculată.

Și se apropia Crăciunul. Ionuc, stând lângă cuptor, auzea gălăgia copiilor, cari alergau pe uliță unul la altul să învețe colinde. Ar fi mers și el, dar cum să-și lase măicuța singură. Apoi nici nu avea cu ce să se îmbrace mai bineșor. Doar niște opinci găurite, câteva obiele rupte, o bluză de-a mamă-sa peste cămășuța petecită. Și seara e frig și el e slab. Namă ochii-aceia mari, aproape întotdeauna plini cu lacrimi, mai arătau că este și viață în el.

Din Lugoj

Iertare dela Dumnezeu

Ziua de 31 Dec. 1938, îndată după sf. liturgie de dimineață, în catedrala din Lugoj, a fost închinată lui Iisus din sf. Cuminectură. Mai întâi preoșimea din centru în frunte cu viadica lor, apoi membrele din Reuniunea Femellor, câte două persoane au petrecut o jumătate de oră de rugăciune în fața sf. Taine de pe altar. Ziua de adorație a sf. Cuminecturi s'a încheiat seara la ora 7, când s'a făcut o oră de adorație publică după programul întocmit de P. S. Sa Episcopul Ioan al Lugojului.

După binecuvântare s'a cântat de către corul „Agro” o cântare de adorație lui Iisus de pe altar. Iar apoi Il. Sa Dr. Ioan Marinescu a făcut o predică scurtă, în care a arătat de ce și cum trebuie să adorăm noi pe Hristos din sf. Cuminectură. A urmat apoi al 2-lea sfert din ora de adorație în care s'a cântat o altă cântare de mulțumire lui Iisus pentru darurile date în anul trecut și iarăși o predică scurtă tot de acelaș predicator. În al 3-lea sfert s'a cântat o cântare de ispășirea păcatelor de care ne călm înaintea lui Iisus, tot cu o predică scurtă. Și în al 4 sfert de ceas — l-rtăți de Dumnezeu — cerem daruri pentru anul 1939, cu cântare de cerere lui Iisus și cu predică scurtă tot de acelaș predicator. S'a binecuvântat apoi poporul cu sf. Taină a Cuminecturii și astfel ora de adorație a luat sfârșit.

De 2 ani din dorința episcopului diecezan, se face la sfârșit de an o dare de seamă

asupra vieții creștinești din biserica unită din Lugoj. Și în anul acesta, ca de obicei, Preaonor. R. Stoica, protopop, și a făcut darea de seamă, tare bine și cu multă pricepere.

Anul Nou

În ziua de Anul Nou s'a făcut sf. Liturgie la ora 10. A slobit P. S. Sa Ioan al Lugojului, în-onorat de Ven. Capitlu. Predica a spus o tot P. S. Sa, vorbind despre „Recunoștința față de Dumnezeu pentru darurile primite în 1938 și smerenia cu care să cerem dela Dumnezeu ajutor pentru 1939.

Misiuni sfinte în comuna Galtiu

A.G.R.U. din aceasta comună și-a reluat activitatea

În ziua de 6 Decembrie 1938, Sfântul Nicolae, în comuna Galtiu a avut loc o înalțătoare manifestație creștinească.

Cont nuând o frumoasă tradiție, de pregăti creștinește pe credincioșii din parohia sa, părintele Silviu Hătegan, parohul din Galtiu, a aranjat misiunile sfinte în zilele de 4, 5 și 6 Decembrie 1938, în care zile toți credincioșii comunei, s'au mărturisit și cuminecat.

Aceste misiuni au fost pînute de către părintele Vasile Mărgineanu profesor de religie la Liceul „Mihai Viteazul” din Alba Iulia. Sf. Sa prin o serie de predici pînute în cele trei zile când au avut loc misiunile, a arătat credincioșilor calea care duce la mântuirea sufletelor. Cuvântul ales al distinsului preot a găsit în sufletele credincioșilor din Galtiu un ogor bine îngrijit de părintele sufletesc de aci, preot Silviu Hătegan, și acest cuvânt cu siguranță va rodi, spre folosul sufletesc al credincioșilor.

Au mai contribuit la reușita acestor misiuni și preoții Ioan Coman din Oieșdea și Traian Mârza din Coștar, care alături de părintele prof. Vasile Mărgineanu și părintele Silviu Hătegan, au fost preoți mărturisitori.

Ziua de sf. Nicolae, care este ziua hra-

mului bisericei din Galtiu, și de astă dată — ca și în trecut — a găsit pe credincioșii din Galtiu cu sufletele îngrijite.

Celor cari au depus străduință și trudă pentru reușita acestei frumoase manifestații creștinești, și anume părintelui prof. Vasile Mărgineanu din Alba-Iulia și părintelui Silviu Hătegan din Galtiu, li se cuvine toată lauda.

Ședința festivă a A.G.R.U.-lui din Galtiu

În ziua de 6 Decembrie 1938 ora 3 d. m. a avut loc la școala din Galtiu o ședință festivă a A.G.R.U.-lui din aceasta comună. După o perioadă de odihnă, impusă de greutatea timpului, A.G.R.-ul din Galtiu își preia din nou activitatea.

La această ședință festivă au fost prezenți trimișii A.G.R.U. lui central din Alba-Iulia, D-nul prof. Ioan Popa și Dr. Traian Mârza secretarul general al A.G.R.U.-lui din Alba-Iulia și președintele al A.G.R.U. lui din Galtiu.

În cadrul acestei ședințe D-l prof. Ioan Popa a ținut o foarte frumoasă și instructivă conferință, „despre Unirea dela 1700 și roadele ei”. D-Sa a expus într'o formă atrăgătoare și pe înțelesul tuturor împrejurările în care s'a înfăptuit unirea dela 1700 și a arătat prin lumina documentelor bine-facerile pe cari le-a avut neamul românesc pe urma Unirii în credință cu Biserica Romei.

Programul artistic a fost executat de secția Tineretului A.G.R.U.-lui din Galtiu și a est program a constat din mai multe cântări religioase executate de corul A.G.R.U.-lui și din câteva declamări. Este aici locul de a se sublinia meritul părintelui Silviu Hătegan și a D-lui Inv. dir. Tarzu din Galtiu, cari au pregătit aceasta frumoasă serbare.

La sfârșit D-l Președinte Dr. Traian Mârza, avocat în Alba-Iulia, a mulțumit celor cari au contribuit la reușita serbarii și a îndemnat tineretul din Galtiu să continue cu pregătirea unor astfel de manifestații culturale și creștinești. Apoi părintele Silviu Hătegan, într'o cuvântare înalțătoare, aduce frumoase mulțumiri oaspeților veniți dela Alba-Iulia și D-lui Inv. dir. Tarzu, care a pregătit și dirijat corul.

Într'o atmosferă înalțătoare, serbarea s'a terminat la orele 5 d. m.

Sărbătorirea pâr. Merloz. Pâr. Merloz este călugăr asumpționist, până bine de curând era la Beluș, iar acum la București, Preacuvioșia Sa este un mare prieten și răspânditor al „Unirii Poporului”; de aceea merită să vorbim odată și despre Preacuvioșia Sa. Fiind mutat la București, Reuniunea Sf. Maria din Beluș l-a sărbătorit în ziua de 16 Dec. 1938 cât se poate de înalțătoare, arătându-i vrednicile. Noi nu vom spune despre Preacuvioșia Sa decât atâta că în curs de 14 ani a învățat atât de bine românește, încât a redactat o revistă și a scris mai multe cărți în limba română. Să dea Dumnezeu ca și la București să aibă aceeași activitate rodnică, pe care a avut-o la Beluș.

Doi copii au trecut Nistrul pe un sloi de gheață. În noaptea de Anul Nou copiii Constantin Socora de 8 ani și Maria Socora de 6 ani, au voit să treacă Nistrul de pe țărnuț românesc pe un sloi de gheață. Amândoi au căzut însă în apă. Spre norocul lor însă au fost văzuți de grănicerii români cari i-au scos la țărnuț, scăpându-i dela o moarte sigură.

Dar și în casa lor se auzia colindă. Catrina, așa slabă și bolnavă de pe pat, colinda cu Ionuțu ei. Prea drag îi era, ca să nu-l facă această bucurie. Și râsuța și în căsuța lor înfugurată: „florile d'albe” și „Auzit-ăți auzit”...

Cu două zile înainte de seara Crăciunului, Ionuțu se tot iuvârtea prin casă, par'car îi vrate ceva și nu îndrăznea; apoi deodată se întoarce către mamă-sa și-i zice:

— Măicuță, mă lași și pe mine la colindat?

Mama suspină lung, apoi zice:

— „Cu drag te-ai lăsa, dar vezi e frig și tu n'ai cu ce să te îmbraci”.

— „Lasă-mă, măicuță, baremi în vecini, să mai colind și eu odată”.

Biata Catrină, n'a avut putere să se împotrivescă. Doar și copilul ei e copil și ar colinda și el.

În seara de Crăciun, Ionuțu sta gata de plecare. Măicuța lui îi dă învâș, cum să se grijească, să nu meargă departe, să vie repede înapoi. Dar Ionuțu nu aude, gândul lui e pe la ferestrele unde va colinda, la colăcelii ce-i va primi...

Și plecă. Afară e senin, frigul s'a făcut aspru, ba un vânt ascuțit străbate oasele. Cămașuța lui Ionuțu se abate de picioarele goale și slăbite, cari încetul cu încetul încep a se învîneși. Dar el nu simțește. Sosește la întâia casă și la fereastră râsuță „Florile d'albe”

A trecut pe la multe case și nu-l dă în gând să se întoarcă. Doar o seara lui Crăciun.

Dar frigel și vântul se tot înăpălesc. Străbat tot mai adânc trupul firav. A om și „Florile d'albe” râsuță goli, iar mânuța care prind colacul abia se mai poate deschide. Numai Ionuțu nu-și dă seama de nimic. E colinda mai departe, dela casă la casă...

Ajunse la o casă, în care copii și tineri făceau giume și h.z. Ionuțu la fereastră abia își deschide gura când începe „Florile d'albe”. Nimic nu-l aude. Apoi o mucășie îl cuprinde. Picioarele-l sălbesc, se lasă mai întâi în genunchi, și cade pe covorul de zăpadă. Pe față l se lasă un zimbet senin, zimbet de Crăciun... În gând tot mai colindă... E cea din urmă colindă.

Într'un târziu, o altă ceată de colindători l-a aflat înghețat sub fereastră.

În ajun de Crăciun, voi cari aveți casă caldă și haine din belșug, ascultata și mai cu de-adinsul la colinde? Și dacă ați auzit un glas slab, ori ați văzut o haină ruptă și ochi înălăcrimați, gândiți-văți că poate a fost vre-un Ionuțu cu mamă săracă și bolnavă, care-și cercasă singura bucurie de Crăciun: colinda. Cântat și atenți cele ce Va prisosesc și întinșu-i-ăți cu dragă inimă... nu numai colăcelul, ci mai mult?... Căci poate, pentru unii dintre ei, a fost cea din urmă colindă.

Și — poate — chiar și pentru unii dintre voi...

Pâr. Cornel Papiu

CUM STA LUMEA SI TARA

Cum lucrează „Frontul Renaşterii Naţionale” — Prinderea tentatorilor dela Cluj — Călătoria dlui Daladier — Lupte sângeroase între Unguri şi Cehoslovaci — De pe frontul din Spania

Cum este organizat „Frontul Renaşterii Naţionale”

Săptămâna aceasta a fost făcut cunoscut prin regulamentul de organizare a noului organizaţii politice „Frontul Renaşterii Naţionale”.

În acest regulament se spune că „Frontul Renaşterii Naţionale” este singura organizaţie politică. Conducerea lui se face de către directorat şi consiliul superior naţional.

Directoratul este compus din 24 membri în cari 8 reprezentanţi ai agriculturii şi ai minerii, 8 reprezentanţi ai comerţului şi industriaşilor şi 8 ai intelectualelor.

Consiliul superior naţional este alcătuit din 150 membri, câte 50 din cele 3 judeţuri prevăzute în regulament.

Membrii directoratului şi consiliului sunt numiţi prin decret-regal pe termen de 2 ani.

Consiliul superior naţional formulează directivele politice ale Frontului, arată dorinţele guvernului şi face observaţiile asupra activităţii administraţiei publice şi aprobă candidaturile pentru alegeri.

Aceia cari se îngrijesc de împlinirea ordinelor frontului sunt secretarii generali de judeţ, plasa şi comună. Sunt cu totul ei secretarii generali.

Membrii „Frontului Renaşterii Naţionale”, cari ocupă funcţiuni publice, sau au încredinţări speciale în conducerea organizaţiei şi cele din formaţiile auxiliare vor trebui să poartă uniformă.

Membrii „Frontului Renaşterii Naţionale”, cari se vor dovedi că fac parte din organizaţii ascunse vor fi daţi afară.

Se înfiinţează ca organizaţii auxiliare Birzile naţionale.

Deviza frontului este: Regale şi Naţional, Muncă şi Credinţă, iar salutul: ridicarea braţului drept cu cuvântul: „sănătate”.

Au fost prinşi aceia cari voit să răpună pe rectorul Ştefănescu Goangă

În seara zilei de 27 Noembrie a anului trecut, a căzut lovit de gloanţe pe una din cele mai umbrite străzi ale Clujului, rectorul Universităţii din Ştefănescu Goangă. Tot atunci a fost omorât agentul de poliţie Grăia, care încercase să apere pe dl Goangă aşezându-se în faţa sa în calea gloanţelor ucigaşe.

De atunci a trecut mai bine de o lună şi încă este mormântul agentului căzut la datorie datorită lăcomiei şi uitării lor rectorul s'a sărbătorit tot timpul între viaţă şi moarte la spital.

Ucigaşii n'au putut fi prinşi îndată. A trebuit să treacă mai bine de o lună până când poliţia le-a dat de urmă şi i-a prins. Au fost trei. Toţi trei studenţi la medicină, unul din Cluj, unul din Sibiu, unul din Iaşi. Ei sunt: Dumitrescu Ioan şi Atofanei Gheorghe. Întâi a fost prins studentul Uşă. După ce a fost arestat, poliţia şi-a îndreptat bănu-

ţelile spre el. Acesta dispăruse însă fără urmă.

Într-o zi un măturător de stradă a cerut agentului de poliţie Coara să-i vândă pentru 400 de lei un buletin în alb dela biroul poliţiei. În acele zile poliţia făcea cercetări aspre prin întreg oraşul şi oamenii nu mai putea străbate fără acte pe nicăieri. Buletinul era să fie pentru Uşă, care stătea ascuns în un servitor dela Institutul Pasteur, Mesaros Alexandru.

Agentul a primit târgul. A raportat însă mai marilor săi şi apoi s'a dus la locul întâlnirii. Acolo pe lângă măturător a venit şi Mesaros Alexandru. Toate băuţele poliţiei se revăteau acum în jurul acestuia şi în noaptea de 28 spre 29 Decembrie un grup de polişti i-a înconjurat casa. După cercetări amănunţite a fost găsit ascuns într-o saltea studentul Uşă pe care poliţia îl căutase de atâta vreme.

Acesta a fost dus la poliţie şi în aceeaşi noapte încă au în epus cercetările. Uşă a mărturisit totul. Şi-a descoperit tovarăşii, şi felul în care au lucrat. Erau doi. Dumitrescu Ioan anul III medicină şi Atofanei Gheorghe anul II medicină. Şeful lor era Atofanei Gheorghe. Împreună cu acesta Uşă mai încercase să arunce în aer depozitul de benzina „Distribuţia”.

Din seara crimei el s'a refugiat la Mesaros unde stătea mai mult ascuns şi unde a şi fost prins. Bani primii dela sora lui tot studentă şi ea, care însă nu ştia nimic de fapta fratelui ei şi dela camarazi.

Au fost prinşi şi cei doi tovarăşi ai săi Dumitrescu Ioan şi Atofanei Gheorghe. Dumitrescu la Moreni acasă la părinţi iar Atofanei la Ploceşti. Pe acesta l-a denunţat gârziul cu care se certase. Toţi trei ucigaşi se află acum în arestul poliţiei din Cluj. Ei au destăinuit totul, şi-au mărturisit vina şi şi aşteaptă pedeapsa.

Călătoria dlui Daladier

Călătoriile oamenilor de stat nu se fac niciodată fără un scop anumit, şi mai ales azi, când sunt atâtea frământări şi schimbări şi n'a fost o călătorie de plăcere, pentru demortificarea oaselor, nici călătoria pe care dl Daladier primul ministru francez a făcut o în Corsica şi Tunis.

Această călătorie prin Corsica, Tunis, Alger şi Maroc şi-a avut şi ea rosturile ei. A fost un răspuns la mişcările Italianilor şi la cererile lor de a li-se da Tunisia şi Corsica.

După ce Italia a abzis de înţelegerile pe cari le făcuse cu Franţa mai în anii trecuţi, călătoria aceasta a vrut să arate Italiei că poporul francez este încă destul de puternic şi nu înţelege să-şi lase din mână înţelegerile pe cari le stăpâneşte.

Italianii mai ales socoteau pe Francezii ca pe un popor care scade şi cu vremea va trebui să abzică de multe din colonile lor şi pe ei se credeau un fel de moştenitori ai stă-

părilor franceze, numai bani să le ia în primire.

Socoteala de acasă însă nu se potriveşte cu cea din tâg şi Italianii s'au loşelat în aşteptările şi socotelile lor.

Poporul francez este destul de puternic şi mai ales hotărît să-şi apere drepturile.

Lupte sângeroase la graniţa ungaro-cehoslovacă

Populaţia de pe graniţa ungaro-cehoslovacă din apropierea oraşului Morkács a trăit săptămâna trecută zile de adevărat războiu.

După ştirile pe cari le dau Ungurii sâmbătă 7 Ianuarie trupe regulate cehoslovace şi ucrainiene au atacat oraşul Morkács, slujindu-se de un automobil blindat şi de artilerie.

Trupele ceho-ucrainiene erau transportate în trei camioane militare. Ele au trecut graniţa, ocupând satul Orozveg.

Grănicerii au deschis şi ei focul şi una din maşinile cehoslovace a căzut într-o prăpastie, iar soldaţii au fost făcuţi prizonieri. În ajutorul grănicerilor unguri a fost trimis un detaşament de soldaţi. Lupta a ştiut până a doua zi la orele 9 dimineaţa. În rândurile ungarilor au căzut până acum 19 morţi. Trupele ungare au respins pe cehoslovaci până peste graniţa.

Visele acestor lupte a făcut valvă mare atât la Roma cât şi la Berlin. Guvernul ungaresc din Budapesta şi-a arătat nemulţămirea sa guvernului din Praga pentru cele petrecute la graniţa şi a cerut pedepsirea vinovaţilor.

După ştirile pe cari le dau autorităţile militare din Rusia vinovaţi de aceste lupte ar fi ungurii şi nu cehoslovacii. Acum o patrulă de Jandarmi subcarpatici a fost atăcată pe pământ cehoslovac de grănicerii unguri şi din aceasta s'a deschis apoi focul.

Papa îşi pregăteşte testamentul politic

O mare gazetă englezească scrie că Papa şi pregăteşte testamentul politic şi se îngrijeşte de acela care să-i fie urmaş în scaun.

În acest scop va convoca întreg consistorul pentru a alege 6 cardinali noi, voturile cărora vor influenţa în alegerea noului papă.

Ministrul Italiei la Budapesta

Frăţia dintre Unguri şi Italiani creşte pe zi ce merge. Ungurii n'au uitat de sprijinul pe care l-a dat Italia în totdeauna cererilor lor şi de aceea se arată recunoscători. Săptămâna trecută ministrul de externe al Italiei contele Ciano a fost invitat de Unguri la o vânătoare la ei în ţară la Gödö. Vizita aceasta a bucurat mult neamul ungaresc şi a fost socotită ca foarte însemnată pentru legăturile de prietenie ale Italiei cu Ungaria, deoarece tot atunci a avut loc întâlnirea între noul ministru de externe al Ungariei cu contele Ciano.

Semne de furtună în Europa

De altfel tot cam aşa au fost lucrurile în Europa de o vreme încoace. Lumea a trăit într-o continuă îngrijorare şi frământare. Nu trecea una şi se lăsa alta, iar tunurile stăteau gata să verse foc şi moarte. Şi nici azi situaţia nu-i limpezită.

De astădată acela care vede nori grei şi semne de furtună şi războiu în Europa este preşedintele Statelor Unite ale Americii. Într-o cavătare ştiută zilele trecute el face atenţi pe americani la semnele de furtună şi cămplire cari vin din Europa. Războiul a fost înălţat pentru un timp — a spus dsa, —

insă pacea tot nu este asigurată. Furtuna care vine din Europa se ridică împotriva religiei, democrației și a bunei înțelegeri dintre neamuri. Se apropie vremurile când oamenii trebuie să fie pregătiți pentru a-și apăra nu numai căminurile ci și biserica, formele de conducere și civilizația.

Se știe că americanii sunt cu toții mari democrați și se pare că nouii de furtună îi vede din Roosevelt, pornind mai mult din țara dlui Hitler, din Germania, cu care nu se prea împacă de o vreme încoace. A bitul, vorba aceea, șaua, ca să se priceapă... Germania.

Războiul din Spania

Luptele din Spania continuă pare că cu o înverșunare și mai mare ca înainte. Bolșevicii destul de numeroși și bine înarmați luptă cu disperare. Pierd însă pe zi ce merge și înaintarea legionarilor naționaliști continuă neîntrerupt în Catalonia. Orașul Lerida a căzut în întregime în mâna naționaliștilor, care acum deschis drumul spre Barcelona.

Pe frontul din Andaluzia deasemenia au fost respinse toate atacurile bolșevice. Aceștia retrăgându-se dau foc orașelor pe care le părăsesc.

Pilde pentru viață:

Cea mai fericită zi din viața lui Napoleon

Intr'o zi intrară în cortul marelui împărat francez Napoleon I, mai mulți generali pentru a-l felicita de ziua nașterii sale. Împăratul îi primi foarte bine și stătu plăcut de vorbă cu ei. Vorbiră de toate. Intre altele împăratul le pusă și aceasta întrebare: »Ce credeți domnilor voastre, care este cea mai fericită zi din viața mea?» Unii ziseră: »Când ați învins dușmanii la Marengo!» Alții ziseră: »Când ați învins la Austerlitz». In fine alții ziseră altele.

— »Nu-și ghicit-o nici unul, reznă vorba împăratului! Cea mai fericită zi din viața mea a fost și va rămâne totdeauna ziua când am primit prima dată sfânta Cuminecătură!»

Plimbându-și împăratul privirile peste toți cei de față, văzu un general lacrimând. Se adresă deci acestuia: »Domnia Ta, Domnule General, Domnia Ta m'ai înțeles deplin!» Și acest general era viteazul Drouot, un foarte bun catolic.

Munca este isvor de sfințire

Intr'o zi se apropie de sfântul Macarie un frate pustnic și-l zise: »Părinte, părăsit-am lumea și nebuniile ei; căutat-am pacea în singurătate, dar vai, am adus cu mine și nefericirea mea. Rugatu-m'am, zburcându-mi-am trupul și cu toate acestea inima mea este deasplinită și diavolul nu încetează de a-mă prigoni. Rogu-te, Părinte, învață-mă, ce e de făcut!»

— »La acest hârleț, îi zise sfântul Macarie, și desfundă șanțul ce merge dela peșteră până la râu. Când îți vei isprăvi munca, vino de-și la bucățica de pâine și pe urmă îți vei vedea și de odihnă»

Când se reîntoarse, seara, fratele dela muncă, oșos și cu umerii trudiți, sfântul îi zise:

— »Ce să spun, Părinte, murmură fratele. Azi n'am avut vreme să mă las isplinit de diavolul, fiindcă n'am încetat de a munci.»

Și avu dreptate fratele pustnic, căci pe când nelucrarea, lenea, este perina în care își culcă diavolul pull, pe atunci munca (munca făcută cu dragoste), este un isvor de virtute, de sfințire.

Biserica unită în slujba neamului

Uneltiri împotriva episcopului sfânt Petru Pavel Aron — Răscoala călugărului Sofronie, a papei Tunsu și a celorlalte unelte sârbești și rusești — Generalul Bukow, trimis de împărăteasa ca să facă ordine — Sofronie, unealta Sârbilor, moare spânzurat de Sârbi

Episcopul Petru Pavel Aron, deși a fost un bărbat sfânt și în viața sa n'a făcut decât bine, n'a avut prieteni mulți. Se vede că lumea iubeste și preafalță pe oamenii cari sunt ca și ea, nu pe aceia cari s'au ridicat prin ceva asupra oamenilor de rând, și cu atât mai puțin iubeste pe aceia cari îi urmează îndemnul, nu pe aceia cari se împotrivesc lor; pe aceia cari îi primesc lingușirile, nu pe aceia cari i le resping.

În zilele noastre s'au aflat mulți neuniți cari au scris rău despre acest episcop mare, bun și sfânt, acuzându-l că el ar fi adus în țară pe generalul împărătesc Adolf Bucow, care a ars și a nimicit atâtea mănăstiri neunite din Ardeal. Lucrul însă nu este așa. Pe generalul Bucow nu el l-a adus, ci împărăteasa Maria Terezia l-a trimis, ca să domolească răscoalele dintre Români, răscoale puse la cale de agenți streini, Unguri calvini, Sârbi și Ruși, cari își aleseră unealta destoinică pe Stan Popovici din Cioara Huniadoarei, care este cunoscut sub numele de »Călugărul Sofronie», ca să tulbure unirea, să răscoale pe Români, pe unii împotriva altora, ca apoi dușmanii să poată alergeră cu plângeri la Viena, arătând împărătesei că poporul românesc nu e vrednic de binefacerile pe cari i le face împărăția, nici nu e unit cu biserica Romei din dragoste, ci numai pentru a câștiga unele privilegii cu scopuri ascunse.

Mitropolitul sârbesc dela Carlevecz își trimitea oamenii printre Români, ca să-i îndemne la neascultare față de vlădica Aron, cerând vlădica »de lege sârbească». Moscova și Petersburgul încă își aveau agenții și trimișii săi, iar Sofronie și tovarășii săi: Popa Tunsu, Ioan din Acilio, Cosma din Deal, Constantin Petrica, și alții începură a bate pe preoții uniți cu parii și a scoate din biserici, aducând în locul lor preoți hirotoniți de Sârbi.

Clevetele Sârbilor și făgăduințele Rușilor prinseră mai cu seamă prin părțile Sibiului, în așa numita »Mărginenime», unde aproape toți se lepădară de unire, apoi prin comitatul Huniadoara, Arad și prin Banatul de azi. Era primejdie să se stingă cu totul unirea dintre Români, cu atâta putere năvăliră dușmanii împotriva ei. Români își băteau preoții, își luau bisericile unul dela altul, se omorau și se schilăveau, Ungurii calvini și Sașii râdeau, iar guvernul dela Sibiu înainta împărătesei scrisori preste scrisori, arătând primejdia în care poate să ajungă țara din cauza revoluției făcute de Români.

Pentru a fi bun creștin

Sunt unii care cred că pentru a fi bun creștin e de ajuns să fi înscris în registrul botezaților de la vre'o parohie unită, și să mai dai din când în când pe la biserică. Foarte greșit cred sârmanii. Pentru a fi catolic, trebuie să-și mărturisești credința atât cu vorba cât și cu fapta, oridecâteori îți-se dă prilejul. Pilda de mai jos va grăi de ajuns:

Mal anul trecut, consiliul municipal din Chicago oferă, în cinstea mareșalului italian Balbo și a aviatorilor care-l însoțeau, un banchet de cinci mil de tacâmuri. Înainte de a începe banchetul, mareșalul italian și ofițerii săi se ridicară în picioare, își făcură semnul sfântului crucei și rostiră cu glas tare și răspicat rugăciunea mesei. Americanii în mare parte protestanți și unii chiar necredincioși, rămaseră aluși de atâta credință. Unii dintre ei

Oamenii lui Sofronie răspundeau zvonului a venit poruncă de mai sus, ca toți Românii primească legea cea sârbească. Și cei simpli cură la neunire, atâția. Încât pe la 1760 se părea că nu mai sunt uniți de loc, căci și cine nu e cuse de partea lui Sofronie, nu cuteza să se arate unit, de frica bătăilor. Atunci scrisese peșteră popol Ioan Popovici din Cib pe o foaie de cântă. Când s'a lepădat sfânta unire din toată țară, fost anul 1760.

La începutul anului 1761, când revoluția lui Sofronie era mai mare decât oriând, guvernul din Sibiu arătă împărătesei primejdia războiului civil în Transilvania, iar împărăteasa la 30 Martie 1761 convocă o conferință ministerială, care să hotărască ce e de făcut în Ardeal. Conferința luă parte și cancelarul Transilvaniei contele Gavrilă Bethlen, și generalul de cavalerie Adolf Bucow, care fusese numit comandant al trupelor împărătești din Transilvania. Conferința s'întinu sub presidenția mareșalului de curte contele Ulfeld și hotărî, ca generalul să detașeze câte o companie din anumite regimente de infanterie să plece fără întârziere în Ardeal. Generalul plini ordinul cât putu mai repede, așa încât în miri cum a putut merge atât de iute, căci în 30 Martie era încă în Viena, iar la 30 Martie era în Sibiu. În timp de 16 zile a făcut drumul de jos pe jos, căci alte mijloace nu erau, decât cărușii și apoi cine să ducă o armată în căruțe.

Era tocmai vremea, căci la 1750, adevărat când vlădica Aron era numai vicar, erau 533.000 de Români uniți, iar pe vremea când sosi generalul mai erau abia 97.455. Se lepădară adă de unire 436.220 de suflete. Nu era glumă, ci o partidă neunită, și prin urmare potrivnică împărătesei, era de cinci ori mai mare și mai puternică, susținută cu bani dela Moscova și dela Carlevecz. Dar generalul purcesse militărește, de cum avea instrucții dela Viena. Nu episcopul Aron l-a chemat în Ardeal, ci însuși guvernul, nu pe motive religioase, cât mai mult politice.

Mănăstirile erau lăcașuri de consfătuiri ale oamenilor lui Sofronie, și pentru aceea generalul dădu poruncă să se ardă toate până în temelie, ceea ce se putu face ușor, fiind de lemn. După apoi conscrierea bisericilor și ale caselor parohiale, și le dădu proprietarului care le folosea înainte de revoluția lui Sofronie.

Sofronie n'a fost un luptător cenvins în fața mele »ortodoxiei», ci un agent plătit de Sârbi cari l-au și răpus — după cum ne spune Sava

ziseră: »Numai catolicismul are puterea de a uniți»

Acest viteaz ostaș italian mai dădu și alte lecții americanilor. Așa într'o zi intră el în catedrala catolică din Chicago pentru a asculta sf. liturgie. Americanii erau însoțeau pe italieni, intrând în catedrală, arătară scaunele ce li se rezervaseră. Mareșalul refuză zicând: »Mulțumim, dar noi nu venim aci pentru paradă, ci pentru a ne închina bunului Dumnezeu». Când apoi sf. liturgie ajunse la cântarea »sfânt, sfânt», mareșalul comandă încet de tot: »logenunchiați!» Și ofițerii săi ingenunchiară cu dânsul și rămaseră așa până după sf. Cuminecare.

Partea aceasta a mareșalului Balbo și însoțitorilor săi față de cele sfinte, este puternic pe protestanții ce erau de față și făcu să cugete alifal de cum cugetaseră înainte despre catolicism.

Ion Vultur

Blain, — că, fugind în Țara Românească, Sârbii, ari acolo se luptau cu Turcii, pentru tâlhăriile ale, cu grea moarte l-au pierdut — adevărat pânzurat.

La două săptămâni după generalul Bucovosi în Ardeal și episcopul neunit Dionisie Năcoșici de la Buda, trimis tot de împărăteasa ca înmână în mână cu vlădica Aron să lucreze la înălțarea Românilor.

Care suveran ar fi făcut altcum în astfel de împrejurări, și care episcop s'ar fi putut împotrivi acestei hotărâri împărătești? Apoi iarăși, ce soartă a meritat tulburătorii poporului și agenții plătiti împotriva liniștii publice și a liniștii țării, decât moartea lui Sofronie și a tovarășilor lui?

N. Lupu

Aducem la cunoștința cetitorilor noștri că Șematișma Provincială Mitropolitană Românească din Alba Iulia și Făgăraș a apărut abia în seara zilei de 31 Decembrie 1938. Întârziind atât de mult, nu l-am legat împreună cu „Calendarul de la Blaj”, ci l-am scris în broșură separată de 48 pagini format 20/14 cm și se vinde cu abia 25 Lei. Pentru înconjurarea speșelor poștale am trimis mai multe exemplare Preaonorăților Domni Protopopi, de la care le pot ridica ușor oricând Mulțonorații Domni Preoți.

Iubiții noștri abonați sunt rugați ca, ori de câte ori ne trimite abonamentul pentru gazetă, să binevoiască a arăta pe couponul mandatului și numărul sub care li s-a trimis gazeta. În forma aceasta scuzăm Administrația de foarte mult lucru zadarnic.

„Calendarul de la Blaj” s'a trecut tot, în a dinainte de Crăciun. Celor ce ne-au trimis bani încă de prin Decembrie pentru calendare le-am trimis și le vom mai trimite pe rând din calendarele care ne vin înapoi de la librării. Celce ni l-au cerut însă fără bani, să facă bine să lerte că nu mai avem de unde le trimite. La anul vom tipări mai multe și atunci vom putea îndestula pe toți prietenii „Calendarul de la Blaj”.

Căsătorie. Sâmbătă 7 Ianuarie și-a făcut casatoria religioasă dl Solomon Orlan, absolvent al facultății de teologie și de litere, originar din Păneade, cu doamna Miorița Răchiga din Guleș. Cum dl Solomon Orlan a fost mai multă vreme redactor la „Unirea Poporului”, întregi redacție și administrație îi dorește din inimă multă fericire și mulțumire sufletească și binecuvântarea Domnului. La mulți ani!

În Basarabia un sat a fost atacat de lupi. Odată cu venirea iernii și lăzarea frigidității și a zăpezii, au început și lupii să iasă din ascunzătorii codrilor. Fătânișii de ger ei sunt foarte sălbatici și nu se sfesc să atace o mulțime în amiază mare. În Basarabia lupii au năvălit în satul Ciocăitea, producând o spaimă de nedescris printre locuitori. Sălbătăciunile au pătruns prin curțile oamenilor sfășind mai multe păsări și vite. Numai cu mare greutate, după câteva ceasuri de luptă sătenii înarmați cu furci, coase, topoare, au reușit să alunge sălbătăciunile.

Reuniunea pentru ajutorare

din TIMIȘOARA

sucursala: **TURDA, Str. Avram Iancu 20**

primește membrii până la vârsta de

85 ani

fără vizită medicală, cu plată lunară redusă

Inscrieți-Vă pe Dv., sau pe rudele Dv. bătrâne în:

Turda: la dl B Nagy Iosif sau Dl. Köblös Carol

Dicioșânmartin: la Dl József Béla, Str. Vânătorilor 6.

Blaj: la dl Szabó Iosif, Str. Reg. Ferdinand 1

Iernut: la dl Kozocsa Ștefan

Dumbrăveni: Szentpétery Ludovic, Str. Horia 34

Bachnea: Szalma Ștefan

Gogan-Varolea: Iakab Árpád

Mediaș: Engelmann Francisc, Str. Honterus 27

Câmpia-Turzii: (și Luduș) dl Sándor Adalbert.

Iara: dl Kacsir Adalbert

Câmpeni: dna S. I. Olteanu N.

Fiecare membru înscris până la 1 Februarie primește un calendar-cadou cu 118 pagini.

Nr. 1130 (2 8)

Buturuga mică răstoarnă carul mare. Așa spune poporul nostru în înțelepciunea lui și cam așa se întâmplă întotdeauna. O buturuga mică prăvăle carul cât de mare, mai ales dacă-l și adâncă ogașea de cealaltă parte. Ceeace s'a petrecut acum pare însă cu totul de necredut. În momentul când trenul personal trecea prin stația Peris de lângă București, o saală a trecut bariera lovind un vagon de călători. Și s'a întâmplat că au fost răniți nu cel din saală, ci aceia cari se aflau în tren. Oamenii din saală au scapat cu toții neferți. În schimb au fost răniți trei călători din vagonul lovit de saală.

Un testament cum nu s'a mai auzit altul. Americanii sunt cunoscuți pentru odenia pentru năzdrăvăniile lor. Un negator bogat din Chicago l-a întrecut însă pe toți prin testamentul pe care l-a făcut. Și-a lăsat toată averea sa Universității din Harvard cu condiția ca aceasta, cum va închide el ochii să-i lăseze pielea, să l-o tăbăcească și să facă din ea o tobă, pe care s-o dea unei societăți de nelucești, a cărei președinte este el. Într'o altă scrisoare roagă apoi pe membrii societății, ca la zile mari să bată pe tobă făcută din pielea lui, imnul național american.

Un foc stins cu bere. La o fabrică de bere din orașul Neabeck din apropiere de München a izbucnit în săptămâna trecută un foc mare. Conductele de apă fiind loghete, muncitorii n'au stat mult pe gânduri au pus mâna pe butoazele cu bere și au stins focul cu bere.

Unul care vrea să treacă Atlanticul într'un butoi. Peste apă cea mare dintre Europa și America nu trece în continuare corăbii și vapoare. Cel dintâi care a încercat să înfrunte primejdia de apă și să treacă în Europa cu avionul a fost un american Lindbergh. S'a găsit apoi un îndrăzneț care a încercat să treacă apa numai într'o

butoi. Acum un altul și mai îndrăzneț vrea să facă și el această călătorie, nu însă cu barca sau avionul ca ceilalți, ci într'un butoi. Și-a și găsit butoiul. E un butoi ca toate butoazele, cu motor însă așa că va merge ca un vapor și nu va pluti în voia valurilor. Învățații au și făcut calculele și spun că în trei sau patru luni el va putea ajunge în Europa.

Călători sfășiați de lupi. Sătenii Ion Ananie și Vasile Prisecaru pe când se întorceau cu saala de la oraș, au fost atacați, pe drumul din apropierea Ughenilor, de o hoită de lupi. Sălbătăciunile frământate s'au repezit la călători de la saală, sfășindu-i în câteva clipe, apoi s'au întors la călători. Săteanul Ion Anania păstrându-și sângele rece a izbutit să se urce repede într'un pom, de unde a privit cum lupii i-au sfășiat vitele și tovarășul de drum. De groază a murit și el și a fost găsit a doua zi de drumeți, cu mâinile înțepenate pe trunchiul copacului.

Cum se pregătește Anglia de războiu. În toată lumea se face azi mare pregătire de războiu. Între țările care se înarmează mai mult este Anglia. Acolo fabricile de arme și municiunile lucrează în continuu și ziua și noaptea. În fiecare lună se fac cam 300 de avioane de războiu, în afară de avioanele de instrucție. La 1 Mai numărul avioanelor fabricate într'un singur an trece de 5000. La aceste avioane lucrează peste 100000 de oameni. Un avion se face cam în 20000—40000 ore de lucru. Și când te gândești că toate acestea le fac pentru războiu, pentru a deslănța vijelle și uragan peste lume.

Citiți și răspândiți
„UNIREA POPORULUI”

Oile Țigăi

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a întocmit hărți pentru răspândirea solurilor de animale de casă pe tot întinsul Țării noastre. — După aceste hărți, în județul Târnava Mică se recomandă creșterea vitelor Simenthal, callor Nonius, Furioso, North, Star, porcilor Bazna și Iork și oilor Țigae.

Hărțile de mai sus sunt respectate și urmate pentru toate animalele afară de oi. — În județul nostru sunt crescute oile Țarcane. — Țarcanele au lână groasă și puțină. — Lâna Țarcanelor nu este cumpărată de fabrici pentru fabricarea stofelor fine, din care cauză prețul ei este foarte scăzut.

Țarcanele au apoi greutate mică, carnea lor are un miros anumit, pentru unii destul de neplăcut. Ele fată de cele mai multe ori numai un stogor miel și dau lapte puțin.

Oile Țigăi cresc cu mult mai repede decât țarcanele, se îngrașă bine, carnea lor n'are miros, fătările duble sunt dese, dau lapte mai mult! — Câștigul cel mai mare se găsește însă în lâna lor.

Țigăile au o lână fină, foarte căutăată de fabrici, din care cauză este și foarte bine plătită. — Astfel anul acesta un kgr. de lână de țurcană e numai cu 40—45 lei.

Camera de Agricultură pentru înlesnirea răspândirii acestei rase aduce anual mieiuțe și berbeci de rasă curată dela oierile mari recunoscute din Țară. — Astfel anul acesta a adus dela Ferma Școlii de Agricultură Cea-cova Jad. Timiș-Toronthal și ferma Ocolna, jud. Romanași.

Un început frumos de creșterea rasei țigae în județul nostru se găsește în plasa Iernut și în orașelul Iernut, unde destoinicul notar Leonida Vlasiu a și înființat un Sindicat pentru creșterea acestei rase.

Cei cari doresc să-și cumpere mieiuțe și miel de rasă țigae sunt rugați să se înregistre până în 30 Martie la Camera de Agricultură din Blaj care va comanda exemplare frumoase dela oierile recunoscute.

Trebuie să se răspândească rasa aceasta de oi, deoarece este o rasă superioară și producătoare de venit mare. — Acum vre-o 5—10 ani în județul nostru erau răspândite mai mult vitele albe (rasa Podolică), dar plugarii, în scurt timp s'au convins că rasa Simenthal este cu mult mai superioară și mai folositoare, din care cauză rasa albă a fost înlocuită cu rasa Simenthal. — Sperăm că plugarii noștri, dornici de înaintare și de o stare materială mai bună, vor înțelege calitățile rasei Țigae și în scurt timp în toate gospodăriile din județul nostru vor găsi animalul acesta atât de binecuvântat.

Ing. Agr. Victor Rusu

AVIZ

Biblie veche, tipărită la Blaj în 1799 de Samoilă Micu Clain, în stare excelentă, de vânzare. Adresa

Gr. C. Gonza București III
str. Amiral Urseanu 8

Posta gazetel

Vasile Mitre Roebing. N. 7. Mulțumim pentru cuvintele măguitoare la adresa »Unirii Poporului«. Scrisoarea am trimis-o la Excelența Sa Mitropolitul Alexandru și credem că vei primi răspuns cât mai grabnic, dacă nu dela Excelența Sa, apoi de sigur dela noi.

S'a descoperit o nouă plantă medicinală. În America s'a descoperit o nouă plantă medicinală cu efecte surprinzătoare la toate maladiile gastro-intestinale, (stomacale) al cărei principii activi înlătură radical toate maladiile gastro-intestinale, ca ulceratii nervo-stomacale și intestinale-hyperaciditate, arsuri, balonări, greață, dureri de cap provenind din indigestie, cât și perturbațiile survenite drept o consecință a acestor stări. Cazuri vechi de 10 sau 15 ani au fost înlăturate definitiv, chiar și cauza boalei, atrăgând atenția lumii științifice.

Totalitatea principiilor activi este conținutul în preparatul »GASTRO. D«, al cărui efect se simte după primele doze administrate bolnavilor. Acest medicament excelent poate fi comandat prin o carte poștală contra ramburs de lei 135 la farmacia:

„Tholss“ București - Calea Victoriei, 124.

P. S La comandă menționați Secția 56 și numele ziarului sau al revistei în care ați citit acest anunț.

Publicație de licitație

Curatorul bisericii gr. cat. din Frunzen, județul Mureș prin aceasta publică: licitație publică, cu oferte închise, pe ziua de 1 Februarie 1939, ora 2 d. m., pentru darea în lucrare a picturii murale și a iconostasului bisericii sale noi.

Cei cari doresc să ia parte la aceasta licitație publică, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- 1) Să aibă „autorizația“ prescrisă de lege în vigoare.
- 2) Să aibă la mână 6% garanție din valoarea totală a ofertei ce va depune-o și pe care s'o depună deodată cu oferta.
- 3) Cheltuielile de deplasare vor cădea în sarcina ofertanșilor.
- 4) Curatorul își rezervă dreptul de a alege după plac între ofertanși.

Planul și devizul lucrărilor se pot vedea în ori și ce oră din zi, la oficiul parohial din Frunzen.

Frunzen, la 27 XII. 1938.

1143 (1—1)

Curatorul

Publicație

Subsemnații aducem la cunoștință publică că începând cu data de 12 Oct. 1938 societatea în nume colectiv Oltean & Avram, fabrică de articole funerale, a fost dizolvată și înregistrată cu aceeași dată în lichidare.

Prin prezenta rugăm pe toți aceia cari ar avea vre-o pretenziune sau reclamație față de noi s'o anunțe în termen de 8 zile la sediul firmei str. Avram Iancu 2

Casă de bani de vânzare. Informațiuni la Emil Oltean Blaj, str. Avram Iancu 2.

1142 1—3

Cu stimă

OLTEAN & AVRAM

Cărți nouă

Comoara blestemată de Ion Nițiu. Ed. Iura „Cugetarea“.

Acest volum al dlui avocat Ion Nicolau, directorul ziarului »Bacăule«, conține nuvele, schițe și amintiri. Cea mai reușită este fără îndoială »Crimii sub grădina« o poveste plină de duioșie, ce are la temelie un moment dureros din trecutul unui om. Volumul se citește ușor și cu plăcere.

Judecătoria de pace mixtă Blaj Secția

No. 1642/1938 Cf.

Extras din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de urmoșii toarea B-ca Poporului S. A. Sghetșoara, conținuți de următorii Sârba Teodor și soția Maria din Blaj.

Judecătoria a ordonat licitațiunea nouă în baza supraofertei, în ce privește imobilul comuna Blaj-oraș circumscripția Judecătorei de pace mixte Blaj, cuprinsă în C. comunel Blaj oraș N rai coalei Cf. 588. No. ordine A+1 No. top. 526 1/2 pentru încuș creanței de 56 280 Lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 1 luna Ianuarie anul 1939 ora 10 în localitatea Blaj al Cf. judecătoria mixtă Blaj.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vânzător pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătorec 10% din prețul de strigare drept garanție socială după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, să predea aceluiași delegat chitanța conținând depunerea, judecătorește, prealabilă garanției și să semneze condițiile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea LX 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult decât a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască licitatul garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la același termen procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25. XLI legea LX 1908).

Dată Blaj la 5 luna Decembrie anul 1938.
ss. Artur Beran
Dir. Cf.

Judecătoria
Alexandru

Pentru conf. exp.

Indescriabil

L. S.

1141 (1—1)

Înștiințare

Avem onoare a aduce la cunoștință celor interesați că dela 1 Februarie vom deschide un

Depozit de fier

la Târgu-Mureș str. Călărășilor No. 10
cu desfacerea produselor următoare:

Uzinele de fier și Domeniile din Reșița
Uzinele Metalurgice Unite „Titan“,
drag, Calan

Intreprinderile Metalurgice David
Goldenberg Filii S. A.

Industria Sârmei S. A.

Industria Fierului S. A.

Comerțul Român S.

Târgu-Mureș

1140 (3—4)